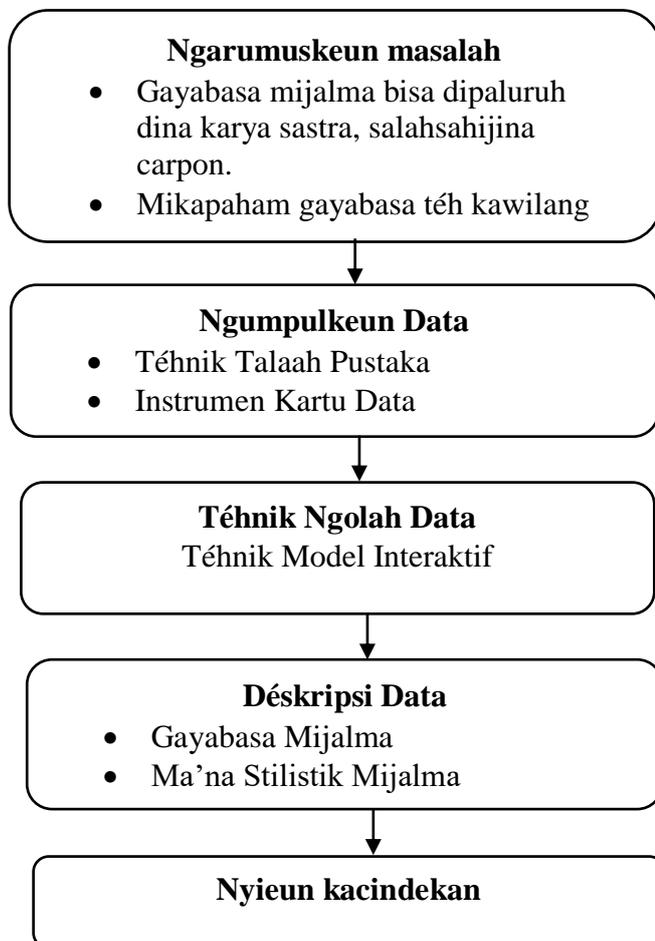

BAB III MÉTODE PANALUNGTIKAN

3.1 Desain Panalungtikan

Ieu panalungtikan ngagunakeun pamarekan kualitatif kalawan métode déskriptif. Pamarekan kualitatif téh dipaké pikeun nalungtik dina objék anu alamiah, téhnik ngumpulkeun datana sacara gabungan, sipat analisis datana induktif/kualitatif jeung hasil panalungtikanna nyoko kana ma'nana (Sugiyono, 2013, kc.09). Hasil tina panalungtikan kualitatif teu kapaluruh ku metode statistik atawa métode itungan lianna (Strauss jeung Corbin, dina Nugrahani, 2014, kc. 09). Ari métode deskriptif téh nyaéta métode panalungtikan anu ngébréhkeun objék panalungtikanna luyu jeung kaayaan nu saenyana (Rahmadani dkk dina Kurniasih & Zuhriyah, 2017, kc. 55). Ku kituna, struktur dina ieu panalungtikan téh digambarkeun saperti di handap.

Bagan 3.1 Desain Panalungtikan

3.2 Data jeung Sumber Data

Data dina ieu panalungtikan nyaéta gayabasa mijalma jeung ma'na stilistik mijalma anu nyampak dina buku kumpulan carpon *Hiji Tanggal nu Dipasinikeun* karya Wahyu Wibisana. Sumber datana nyaéta sumber primer, buku kumpulan carpon *Hiji Tanggal nu Dipasinikeun*. Ieu buku téh wedalan PT Pustaka Jaya di Bandung dina taun 2017. Ukuran ieu buku téh 21x15 cm tur jumlah kacana aya 172 sarta mangrupa buku citakan kahiji. Sedengkeun sumber sékunder na nyaéta buku-buku, jurnal atawa sumber séjénna nu ngarojong kana ieu panalungtikan. Aya genep belas carpon nu jadi eusi dina ieu buku. Ringkesan carita dina unggal carponna téh nyaéta:

Tabel 3.1 Ringkesan Carita

Nomer	Judul Carpon	Tema Carita	Ringkesan Carita
1	Ngabéca	Perjoangan saurang Bapa.	Ieu carpon nyaritakeun lalakon tokoh Kuring, nu asalna jalma kagolong “ménak” tapi kiwari jadi tukang béca di Bogor pikeun ngalakonan kahirupan jeung pamajikanana, Imas sarta anakna, Esih.
2	Bi Empat	Kanyaah anu jadi kolot.	Nyaritakeun tokoh Bi Empat nu ngurus budak korban perang. Tapi heuleut sabaraha taun ti harita, éta budak téh rék dibawa deui ku nu jadi bapana. Bi Empat geus satékah polah upaya sangkan éta budak teu dibawa deui, tapi tungtungna éta budak téh angger dibawa.
3	Halimun	Kaleungitan anu dipikanyaah.	Nyaritakeun gunem catur na dua jalma nu ngalaman nasib nu sarua, hiji kaleungitan nu jadi anak sedengkeun nu hiji na deui kaleungitan nu jadi adi. Maranéhna ngobrol tapi kahalangan ku halimun tur maranéhna papada nyangka, lawan carita na téh anak jeung adi na. Dina tungtung carita, nu kaleungitan anak sadar yén batur carita na téh lain anakna, tapi jalma nu ngalaman nasib sarua jeung manéhna.
4	Sora	Takdir anu bisa karandapan ku jalma.	Dina ieu carpon nyaritakeun tokoh Endang, saurang guru nu keur nulis dina buku catétan. Manéhna ngalaman hirup dina mangsa na aya gorombolan (DI TII). Keur nulis kitu, tuluy ras inget ka kajadian dimana lembur Bantarpayung diduruk ku gorombolan. Tur inget ogé ka kajadian

Nomer	Judul Carpon	Tema Carita	Ringkesan Carita
			dimana tokoh Padil, minangka tawanan diéksékusi. Sora ngajerit na harita kadéngé ku manéhna. Manéhna tuluy nuliskeun éta kajadian dina buku catetanna.
5	Dua Gagang Kembang Radiul	Omongan anu hadé bisa ditepikeun ku saha waé.	Dina ieu carpon nyaritakeun hiji lalaki nu ngomongna “bijak” pisan ka tiap jalma nu jadi batur gunem caturna. Singhareng, di tungtung carita, tukang kembang nu aya di dinya ngabejaan yén éta lalaki téh “jalmi kirang”.
6	Bulan Tanggal Tilu	Kanyaah salaki ka nu jadi pamajikan.	Nyaritakeun lalakon Permana nu keur aya dina kaayaan gering tur geus aya dina antara hirup jeung maot. Dina mangsa ngorana, manéhna téh saurang pemaén sandiwara nu panggih jeung Aspini, wanoja nu diibaratkeun widadari pikeun manéhna. Dina ieu carita, Permana nu dina kaayaan kitu, ras inget ka mangsa manéhna mimiti ningali tur wawuh jeung Aspini nu kiwari jadi pamajikanana. Dina tungtung carita, Permana can ditakdirkeun pikeun indit ka alam satuluyna.
7	Katumbiri	Hiji kalakuan bisa ngabalukarkeun kajadian anu teu dipikahayang.	Ieu carpon nyaritakeun lalakon sababaraha taun katukang mangsa Endang nu keur muru langlayangan kalahka manggihan katumbiri. Manéhna percaya di dinya aya widadari nu keur mandi. Pas disampeurkeun, nyaan aya tujuh widadari nu keur mandi. Lantaran manéhna hayang dibantuan pikeun meunangkeun langlayangan, ahirna samping hiji widadari ku manéhna dibawa, maksudna sangkan éta widadari téh daék mantuan manéhna meunangkeun langlayangan. Tapi éta maksud téh teu laksana sabab widadari nu sampingna leungit téh kaburu kabawa ku caah déngdéng di éta tempat.
8	Kawung Ratu	Mikacinta pakasaban.	Nyaritakeun lalakon Aki Sukarma saurang paneresan di daérah Mandalasari. Hiji waktu, manéhna dititah ku Ratu sangkan nyieun gula. Antukna, gula jieunan Aki Sukarma téh dipikaresep pisan ku Ratu. Kusabab kitu, kawung Aki Sukarma téh pada ngaranan kawung ratu. Hiji waktu, jalan di éta désa téh kudu digedean nu

Nomer	Judul Carpon	Tema Carita	Ringkesan Carita
			matak kawung ratu téh kudu dituar. Aki Sukarma tangtu teu téga sabab éta tangkal kawung téh geus dianggap “manusa” ku manéhna. Tungtungna, Aki Sukarma milih nganggeuskeun hirup ku cara ngagantung manéh dina éta tangkal kawung.
9	Déhém	Jalma miboga rupaning cara pikeun ngahontal udaganana.	Nyaritakeun hiji salaki nu keur maturan paraji pikeun datang ka imahna, sabab pamajikanna geus rék ngajuru. Éta paraji téh urut kabogohna, tur saajalan nu dilewatan ku maranéhna téh mangrupa saksi nalika maranéhna bobogohan. Nu jadi salaki hayang ngobrol tur ngingetan ka éta paraji di sapanjang jalan téh, tapi teu kawasa. Ahirna nu kaluar ngan ukur déhém. Di ahir carita, paraji gé sadar kana maksud éta lalaki ngadéhéman waé, tungtungna manéhna malikkeun awak, nempo ka éta lalaki tur ngabales ku déhém ogé.
10	Kuncén	Kadangkala takdir teu bisa dipungkir, najan teu resep kana hiji hal, angger kudu ngalakonan.	Nyaritakeun hiji kuncén di kuburan karamat Sembah Dalem Arganagara. Ieu kuncén téh ngaranna Aki Ja’i. Manéhna boga budak nu ngaranna Mang Misja. Hiji waktu, éta budak téh ngomong ka Aki Ja’i, yén manéhna mah teu hayang jadi kuncen téh, hayangna nya dagang wéh. Ngadéngé kitu, Aki Ja’i tuluy menta pendil emas ka karuhun nu aya di éta makam. Nepi ka maotna, pendil emas nu dipenta ku Aki Ja’i pikeun anakna singhoreng euweuh. Sabada Aki Ja’i maot, nu ngagantikeunna Mang Misja. Mang Misja jadi kuncén, nu beuki datang ka éta makam téh beuki loba, sabab sok dibéré akar kiara nu dipercaya ku nu daratang téh mangrupa kakuatan pikeun maranéhna. Padahal, éta téh ngan saukur akar kiara.
11	Dawuh	Kamerdekaan.	Nyaritakeun tilu budak nu keur ngobrol jeung bapana pedah manuk anu dikukutna leupas. Éta manuk téh diaranan si Dawuh. Tilu budak nu laleutik kénéh téh can ngartieun yén manuk mah hirupna lain dina jero kurung, jadi saupama leupas téh mangrupa “kamerdekaan” pikeun éta

Nomer	Judul Carpon	Tema Carita	Ringkesan Carita
			manuk. Tapi di ahir carita, manuk téh balik deui.
12	Cipanon	Kanyaah nu jadi pamajikan ka nu jadi salaki.	Nyaritakeun kanyaah, kamelang tur kasieun nu jadi pamajikan ka salaki pedah ngalaman hal nu ceuk manéhna éta téh kila-kila tur ngalaman ngimpi nu aneh. Dina hujan dor dar gelap nu kacida gede na, si pamajikan téh nyusulan salaki na nu keur ngiuhan di tengah sawah. Ahir carita, aya gelap nu ngabentar kana tempat salaki na ngiuhan, tapi untung na maranéhna geus laleumpang ninggalkeun éta tempat.
13	Hiji Tanggal nu Dipasinikeun	Rasa nyaah nu teu leungit di antara salaki jeung pamajikan.	Nyaritakeun ngeunaan hiji janji dimana dua jalma keur bobogohan keneh. Jangji na téh nyaéta rék nyiaran buuk nu jadi salaki na. Heuleut sabaraha taun, nu jadi pamajikanna inget kénéh kana éta jangji, tapi sieun nu jadi salaki na pohoeun kana jangji nugeus dijieun ku manéhna sababaraha taun katukang. Tungtungna, nu jadi salaki ingeteun kénéh kan éta jangji, najan buuk na geus tinggal sisina wungkul. Kukituna, éta jangji téh bisa dilaksanakeun.
14	Nu Pararegat	Héséna panggih antara nu di luhur jeung nu di handap.	Nyaritakeun pangalaman hiji sobat nu gawé di hiji kantor. Manéhna sok ngedalkeun hiji hal ku cara imajiné. Manéhna nyaritakeun di kantorna aya akar karét munding nu bisa manjangan. Éta akar manjangna ka handap, rék muru taneuh nu dihandap. Tapi di ahir carita, nyaritakeun pucuk karét munding nu hayang ka langit. Inti dina ieu carita, nepikeun héséna panggih antara nu di luhur jeung nu di handap.
15	Kawin Emasna Dahim	Sosobatan.	Nyaritakeun lalakon Dahim anu jadi sobatna tokoh “kuring”. Manéhna sosobatan geus lila, ti rumaja kénéh nepi ka ayeuna geus kolot. Dahim boga pamajikan anu ngaranna Naning. Kulantaran geus kolot, buuk naning téh geus teu cara baheula. Kukituna Dahim ménta bantuan ka sobatna pikeun ngumpulkeun huis panjang pikeun

Nomer	Judul Carpon	Tema Carita	Ringkesan Carita
			dijadikeun sobrah jang mieling kawin émasna.
16	Aki Warung	Rasa cinta aanu salawasna aya di diri maanusa.	Nyaritakeun hiji aki aki anu disebut Aki Warung, sabab éta aki téh akina anu ngawarung di hareupeun tokoh dina ieu carita. Aki Warung téh katempo resepeun ka pamajikan dina tokoh dina ieu carita, sabab singhoreng pamajikanna téh persis ciga pamajikan si aki anu baheula direbut ku batur. Anu asalna keuheuel, ai apal kitu na mah tokoh dina ieu carita téh ahirna ngama'lum si Aki kawas kitu sabab papada sarua lalaki.

3.3 Téhnik Ngumpulkeun Data

Téhnik ngumpulkeun data dina ieu panalungtikan nyaéta téhnik talaah pustaka. Nurutkeun Sugiyono (dina Nurmala & Suherman, 2021, kc 172) téhnik talaah pustaka téh nyaéta hiji métode pikeun ngumpulkeun data anu aya dina dokumén atawa sumber data lianna anu jadi objek panalungtikan. Ieu téhnik dipaké pikeun ngumpulkeun data kalimah anu ngandung gayabasa tur ma'na stilistik mijalma dina unggal carpon anu aya dina buku sumber data primer, nyaéta buku kumpulan carpon *Hiji Tanggal nu Dipasinikeun* karya Wahyu Wibisana. Anapon léngkah léngkahna nyaéta:

- maca buku kumpulan carpon *Hiji Tanggal nu Dipasinikeun* karya Wahyu Wibisana;
- nyirian kalimah anu ngandung ma'na stilistik mijalma dina buku kumpulan carpon *Hiji Tanggal nu Dipasinikeun*;
- nyalin kalimah anu ngandung ma'na stilistik mijalma kana kartu data tur dikodean; jeung
- nyusun data dumasar urutan carpon.

3.4 Instrumén Panalungtikan

Instrumen data anu dipaké nyaéta kartu data. Eusi dina ieu kartu data aya nomer, kalimah anu make gayabasa mijalma, ma'na stilistik mijalma dina éta kalimah, kecap mijalma anu dipakéna sarta kode data anu eusina téh nuduhkeun

judul carpon, paragraf kasabaraha jeung kaca sabaraha. Conto kartu data dina wangun *digital* digambarkeun saperti kieu

Tabel 3.2 Kartu Data

Nomer	Gayabasa Mijalma	Ma'na Stilistik Mijalma	Kecap Mijalma na	Kode Data

Tabel 3.3 Conto Larapna Kartu Data

Nomer	Gayabasa Mijalma	Ma'na Stilistik Mijalma	Kecap Mijalma na	Kode Data
01	Méga ti belah wétan geus nikreuh ka kulonkeun	Awan anu maju kabawa ku angin ti wétan ka kulon	nikreuh	(Bi Empat/2 8/32)
02	Guludug sada nu lulumpatan di langit	Sora guludug nu teu eureun-eureun	lulumpatan	(Cipanon /37/133)

3.5 Téhnik Ngolah Data

Téhnik ngolah data dina ieu panalungtikan ngagunakeun téhnik model interaktif nurutkeun Miles jeung Huberman. Dina ieu téhnik, proses ngolah data geus lumangsung nalika proses ngumpulkeun data sarta panalungtik museur kana tilu komponén, nyaéta *réduksi data*, *sajian data* jeung *verifikasi* (Miles jeung Huberman, dina Nugrahani, 2014, kc. 173). Conto dina larapna ieu téhnik kana panalungtikan téh nyaéta data ngeunaan kalimah dina carpon *Hiji Tanggal nu dipasinikeun* nu ngandung gaya basa mijalma, ma'na stilistik mijalma jeung kecap mijalma nu nyampak dina buku kumpulan carpon *Hiji Tanggal nu Dipasinikeun* karya Wahyu Wibisana téh dititénan tur dipilih pikeun jadi bahan pangajaran aprésiasi carita pondok. Sabada kitu, éta data téh dipidangkeun deui dina wangun déskriptif. Satuluyna, *diverifikasi*, naha geus luyu atawa henteu saupama éta data dijadikeun bahan pangajaran aprésiasi carita pondok. Saupama geus cocog, panalungtik nyieun kacindekan. Dina ieu téhnik, panalungtik diwenangkeun pikeun

nyalusur deui data saupama data nu geus kapanggih karasa kurang kénéh pikeun nyieun kacindekan (Miles jeung Huberman, dina Nugrahani, 2014, kc. 174). Sacara singget, ieu téhnik téh diwincik saperti kieu:

- a. niténan deui data nu geus kapaluruh ngeunaan ma'na stilistik mijalma dina buku kumpula carpon *Hiji Tanggal nu Dipasinkeun*;
- b. nyieun papasingan data gayabasa mijalma dumasar kalimah nu ngandung gayabasa mijalma;
- c. matalikeun tur nganalisis ma'na stilistik mijalma nu kapaluruh pikeun bahan pangajaran;
- d. ngadéskripsikeun ma'na stilistik mijalma nu kapaluruh; jeung
- e. napsirkeun data jeung nyieun kacindekan.